

Z. Br.

"Lietuvių terminologija", Vilnius 1975 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 21/4, 796

1976

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

1844) and the Atomic Theory, 4. Humphry Davy (1778—1829), 5. The Place of Jöns Jakob Berzelius (1779—1848) in the History of Chemistry, 6. Michael Faraday (1791—1867) as a Physical Chemist., 7. Faraday's Successors and the Theory of Electrolytic Dissociation, 8. Stanislao Cannizzaro (1826—1910) and the First International Chemical Conference at Karlsruhe in 1860, 9. Henry Armstrong (1848—1937) and Some of the Great Figures of Nineteenth Century Organic Chemistry, 10. The Contribution of the College Laboratories to the Oxford School of Chemistry.

Książka omawia wydarzenia, które uchodzą w opinii historyków nauki za najważniejsze w dziejach chemii klasycznej. Szczególnie wiele miejsca autor poświęcił przedstawieniu wkładu do chemii światowej trzech uczonych: A. L. Lavoisiera, J. Daltona i H. Davy'ego. Pierwszy z nich doczekał się już w polskiej literaturze naukoznawczej dość szczegółowej monografii (por. E. Pietruska-Madej: *Metodologiczne problemy rewolucji chemicznej*. Warszawa 1975. Państwowe Wydawnictwo Naukowe); pozostali dwaj oczekują na swych biografów. O innych wybitnych postaciach omawianych przez Sir H. Hartleya bardzo rzadko przeczytać można w polskim piśmiennictwie naukoznawczym.

Decydując się na powtórne opublikowanie swych artykułów autor chciał przyczynić się do stymulowania zainteresowań badawczych pośród studiujących chemię. Książka wychodzi tedy naprzeciw potrzebom wykładowców historii chemii, dostarczając minimum informacji, niezbędnej dla wyrobienia sobie syntetycznej wizji chemii klasycznej.

Zachęcając czytelnika polskiego do przestudiowania tej wartościowej publikacji, chciałbym jednocześnie podkreślić doskonałą u autora znajomość dziejów chemii w Wielkiej Brytanii. Co więcej, Sir H. Hartley lubi pisać o rodzimej chemii, chociaż nie stroni od wypowiedzania się na temat chemii rozwijanej we Francji, Szwecji czy Włoszech.

Sygnalizując tutaj ukazanie się książki Sir H. Hartleya chciałbym zaproponować dokonanie — dla celów dydaktycznych — jej przekładu na język polski. Studenci wydziałów chemicznych naszych uczelni wiele by skorzystali z lektury tej książki.

Stefan Zamecki

Lietuvių terminologija. Vilnius 1975, 270 s.

Lietuvos TSR Mokslu Akademija. Lietuvių Kalbos ir Literatūros Institutas.

Wymieniona książka stanowi tom XVI serii *Lietuvių kalbotyros klausimai* [Zagadnienia językoznawstwa litewskiego], wydawanej przez Instytut Języka i Literatury Litewskiej Akademii Nauk Litewskiej SRR. Zawiera m.in. pracę G. K. Wieniedikowa *Materiały k istorii lituanistikos iz archiva I. I. Srezniewskiego*, s. 203—224, której tematem są trzy prace badacza języka litewskiego i folklorysty — Jonasa Juški (Jana Juskiewicza) — znajdujące się wśród 34 jednostek jego korespondencji z jednym z czołowych rosyjskich badaczy historii języka, I. I. Srezniewskim (z lat 1856—1878). (Dziesięć innych pozycji tej puścizny opublikowano już w r. 1974 w Moskwie w t. II „Bałto-sławjanskich issledowanij”). Idzie tutaj o słownik ścisłych odpowiedników litewskich w sanskrycie, zestawienie rdzeni wyrazów litewskich i słownik litewskich dialektalnych nazw stopni pokrewieństwa (sam materiał zebrał w terenie brat J. Juskiewicza — Antoni). Artykuł w *Lietuvių terminologija* opisuje te trzy prace na tle ówczesnych badań języka litewskiego prowadzonych przez Litwinów i Rosjan.

Z. Br.